

مرکز مجاز امام صادق (علیه السلام)

اصول الفقه (اجتماع امر و نهی)

حکم خروج از دار مغصوبه ۲

جلسه ۲۶۲

استاد نجار زاده

نظریه وجوب خروج:

۱. خروج واجب نفسی است زیرا معنون به عنوان تخلّص از حرام می‌باشد و تخلّص از حرام فی نفسه عنوانی است حسن و نیکو که عقل به حسنش و شرع به وجوبش حکم می‌کند. این قول به شیخ اعظم انصاری نسبت داده شده و از تقریرات درسشان این طور ظاهر می‌شود که ایشان به همین رأی معتقد بوده‌اند.
۲. خروج واجب غیری است چنانچه این قول از برخی تعبیرات واقع در تقریرات شیخ نیز بدست می‌آید. وجه این قول آن است که خروج مقدّمه است برای تخلّص از حرام و مراد از حرام، غضب زائد است.

نظر مصنف:

به نظر ما حقّ این است که خروج نه واجب نفسی است و نه غیری.

دلایل عدم وجوب نفسی خروج:

دلیل اوّل

تخلّص از چیزی به هر معنائی که فرض شود عنوانی است در مقابل عنوان ابتلاء و بدل از آن بوده به طوری که با هم قابل جمع نیستند و اساسا تقابل آنها از قبیل تقابل عدم و ملکه می‌باشد.

مراد شما از تخلّص که فرمودید عنوان حسن است چیست؟

۱. اگر مقصود آن است که تخلّص از اصل غضب حسن است فلذا خروج چون از مصادیق آن

می‌باشد عقل به حسنش حکم می‌کند در جواب می‌گوئیم: مکلف بواسطه حرکات خروجیه مبتلا

مرکز مجاز امام صادق (علیه السلام)

به غضب می شود نه آنکه از آن تخلّص یابد زیرا حرکات خروجی عبارتست از تصرّف در ملك غصبی نه احتراز و اجتناب از آن.

۲. اگر منظور آنست که تخلّص از غضب زائد بر اصل غضب حسن است به طوری که اگر اقدام به

خروج نکند مبتلا به مقدار زائد می شود در جواب می گوئیم: این کلام نیز صحیح نیست زیرا بر

حرکات خروجیه نمی توان این معنا را منطبق دانست بخاطر آنکه تخلّص چون در مقابل ابتلاء و بدل از آن می باشد لاجرم زمانی که صلاحیت برای ظرف واقع شدن نسبت به ابتلاء را دارد حتما همان زمان مصداقی است که عنوان تخلّص بر آن صادق است. لذا بر غضب زائد تخلص صدق نمی کند زیرا همواره بعد از غصبی است که در مقابل تخلص قرار گرفته است، خلاصه بر غضب زائد، نه ابتلا و نه تخلص هیچکدام صادق نیست.

Imam Sadiq.tv

Imam Sadiq.tv

Imam Sadiq.tv

Imam Sadiq.tv

Imam Sadiq.tv

Imam Sadiq.tv